

NỖI CÔ ĐƠN CỦA NGƯỜI NGHỆ SĨ (4)

(*Tâm Bút*)

Lưu Chánh Quỳnh, anh bạn chơi *trompette*, cũng là một người nghệ sĩ giẫm chân lên con đường cô đơn trong suốt nhiều năm.

Với một bề ngoài vẫn còn “*ngay ngắn*”, một cá chất “*giữa đường thấy chuyện bất bình chẳng tha*”, một giọng nói mạnh mẽ sôi nổi, hẳn khó có ai bảo được với anh rằng anh là “*một kẻ rất cô đơn*”.

Cá nhân tôi cũng sẽ không dám nói lên điều ấy nếu không tự mình cảm nhận bằng trái tim nhạy cảm của một con người “*khóc lẻ loi*” trong rất nhiều năm tháng.

Tôi cũng có cái kiêu ngạo như anh; ngoài ra, tôi từng hiểu thế nào là sự yếu đuối của một trái tim giấu kín dưới bộ dáng bề ngoài kiêu hãnh. Ở hai chúng tôi có *những cá chất trùng giống*; lại cũng là ***một trời một vực khác xa nhau***.

“I left my heart in San Francisco!”

Một ước mơ khởi đi từ mùa hè 1967 lần đầu nghe anh Nguyễn Ngọc Thùy hát lên ca khúc này, cho mãi 52 năm sau tôi mới “*bắt được*” vào buổi chiều chủ nhật May 5. 2019 được anh Lưu Chánh Quỳnh đón về San Francisco chơi.

Khí trời lạnh lạnh buồn buồn. Mây mù giăng thấp. Không gian ảm đạm. Bất ngờ, tôi tưởng như nhìn thấy lại vùng Néerlandais miền Nam nước Bỉ một sáng thức giậy trong căn nhà em gái Mỹ Châu (dạo mới bỏ quê hương ra đi). Nổi rung động bữa đó ra sao thì buổi chiều đến San Francisco cũng y như vậy.

Trong căn phòng được anh Lưu Chánh Quỳnh dành riêng, từ bàn viết nhìn qua cửa sổ những mái nhà nhấp nhô cao thấp, âm thanh *trompette* xoáy buốt bên tai, cảm nghĩ tôi không còn là của kẻ đi tìm nữa, mà là đang “*nắm được cái điều mơ ước từ thuở thanh xuân*.”

Cũng từ góc ngòi này trong căn lầu nhà anh Lưu Chánh Quỳnh mà tôi liên tưởng đến vùng trời Dalat một đêm trong tháng 12. 2016 đứng áp mặt vào cửa kính căn lầu nhà Mai Hắc Đế nhìn ánh đèn xa xa, sau lưng là tiếng piano của anh Phùng Kim Ngọc.

Đẹp quá! Hai bối cảnh đều thật đẹp mà với độ rung của trái tim còn quá nhạy, tôi đã may mắn tìm thấy.

Những nỗi buồn bí mật trong tâm hồn đứa con gái gypsy mấy chục năm trước mãi vẫn là những u uẩn của tâm hồn tôi hiện tại, một điều KHÔNG THỂ NÀO anh Lưu Chánh Quỳnh hiểu ra cặn kẽ. Do đó sự việc TẠI SAO tôi lại chọn San Francisco để gửi tấm lòng riêng từ bài hát năm xưa cũng vẫn là điều “*không thể nào nghĩ nổi*” nơi anh.

Buổi chiều ở San Francisco, ngồi uống rượu trong tiếng *trompette* vang từ máy hát, cả hai nhắc lại kỷ niệm đứng chung với nhau năm 1974 trên sân khấu Duy Tân Dalat.

Tôi ngỡ anh bạn tính tình ngạo mạn, kiêu hãnh, hiểu tiếng Việt không thông... nào dè nghe anh chậm rãi rành rọt tỏ bày từng chữ:

“Khi còn trẻ ở VN, cứ phải lo làm việc để tự nuôi thân và nuôi gia đình. Qua Mỹ, lấy vợ, sinh con, lại phải lo nuôi vợ nuôi con. Đi làm ca đêm từ chiều đến sáng kế tiếp, về nhà lăn ra ngủ, chiều lại thức dậy đi làm nữa... Cứ vậy mà chẳng bao giờ có chút thì giờ rảnh để thổi *trompette*. Đến khi vợ bỏ, con trưởng thành thì mình đã già mất rồi, thêm nữa bị mổ tim, không biết ngày nào chết, đâu còn bao nhiêu thời gian hưởng thụ cuộc đời.”

(Trong lời nói nghe có chút gì ngậm ngùi cay đắng.)

Tôi ngẫm nhanh định mệnh mình từ câu nói ấy. Rõ ràng tôi may mắn, *thật may mắn rất nhiều* so với anh và vô số kẻ khi mà ngay từ thời tuổi trẻ, tôi đã SỐNG ĐƯỢC những gì “*mình muốn sống*”.

Mà, để đạt cho được “điều muốn” ấy chính là *sự chấp nhận* những giòng nước mắt lè loi, đánh đổi với những chia xẻ êm đềm trong cuộc sống hôn nhân.

Ở điều này, ít ai hiểu thấu cái lẽ quý báu của hai chữ Tự Do trong trái tim người nghệ sĩ.

Anh Lưu Chánh Quỳnh lại *càng ít hiểu hơn bất cứ ai* tôi từng gặp trong đời từ trước.

Dù vậy, trong căn nhà lạnh lẽo, trên từng vách tường, phiến đá, tôi cảm được sự cô đơn rất đầy nơi anh. Cây *trompette* thỉnh thoảng được cầm lên thổi, cây *flute* được đưa lên môi, những khúc nhạc buồn phát ra... là những gì anh không thể nào che giấu nổi dưới lớp bề ngoài ngạo mạn kiêu hãnh.

Tôi biết anh buồn. Rất buồn.

Nhất nữa, một cách tình cờ trong bữa ăn chiều ấy, anh nhận được cú phone của một người bạn Mỹ mời đi dự buổi hòa tấu ngày mai của họ, nỗi buồn này lộ rõ.

Anh kê tôi nghe, đó là người bạn chơi *sax-alto* từng làm việc chung với anh trong một ban nhạc ở San Francisco. Thái độ anh trông dao động bất thường từ sau cú gọi, kéo dài suốt buổi kế tiếp.

Anh nói:

“Họ rất quý anh, cứ bảo anh quay lại tập dượt để trình diễn.”

Tôi hỏi:

“Vậy sao anh không nhận lời họ?”

Anh đáp lảng (vẻ buồn bã):

“Chẳng tới đâu, lại phải mất rất nhiều thì giờ, anh không đi chơi xa được. Do đó cứ viện cớ sức khỏe suy yếu để từ chối. Vậy mà lần trình diễn nào họ cũng mời anh đến nghe.”

Tôi thấy ngậm ngùi vô cớ.

Đột nhiên anh cầm lên cây *trompette*, ré một đoạn dài, xong đổi qua cây *trombone* chơi thêm những đoạn khác, lại cầm cây *flute* thổi hồi lâu, khuôn mặt lảng trầm, âm điệu buồn bã.

Tôi lại hỏi:

“Trong gia đình lớn lẫn gia đình nhỏ của anh, có ai biết tán thưởng tài năng anh?”

Anh bật đáp:

“Chẳng người nào!”

Tôi lại thấy ngậm ngùi vô cớ trong buổi chiều gần tàn ở San Francisco có những cơn gió lùa qua cửa sổ, làm lạnh se se...

Trần Thị Bông Giấy
(Bài viết xong tại San Jose, thứ Năm, June 13. 2019 5:05 PM).
[]